

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítélőtábla mint harmadfokú bíróság a 2011. év március hó 11. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

VÉGZÉS:

A csalás büntette és más bűncselekmény miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 26.Bf.I.5213/2010/5. számú ítéletét *helybenhagyja.*

A végzés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

A vádlottat a Budai Központi Kerületi Bíróság a 2009. október 13. napján kelt 2.B.I.1746/2006/57. számú ítéletével számvitel rendjének megsértése vétsége miatt (Btk. 289.§ (3) bekezdés) 300 napi tétel, napi tétel összegenként 500 Ft, összesen tehát 150.000 Ft pénzbüntetésre ítélte.

Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, egyben a vádlottal szemben a Btk. 318.§ (1) és (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő csalás büntette miatt az eljárást megszüntette. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére az eljárás részbeni megszüntetése miatt, valamint súlyosabb halmazati büntetés kiszabása végett.

A vádlott és védője ugyancsak fellebbezést jelentettek be intézkedés kiszabása érdekében.

A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság a lefolytatott eljárásának eredményeként a 2010. április 1. napján kelt 26.Bf.I.5213/2010/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a csalás büntette miatt a megszüntető rendelkezést mellőzte.

A vádlottat bűnösnek mondta ki a Be. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő csalás büntetében is.

Ezért őt halmazati büntetésül 8 hónap börtönbüntetésre és 100.000 Ft pénzmellékbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, míg a pénzmellékbüntetés vonatkozásában úgy rendelkezett, hogy a meg nem fizetése esetén 5000 Ft-onként kell azt egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú határozat ellen a vádlott és a védője jelentettek be indokolás nélküli fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.334/2010/1. számú átiratában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének hiányosságait a másodfokú bíróság a határozatával pótolta és helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a vádlott bűnösségét a csalás büntetében is meg kell állapítani.

Az ügyészség álláspontja szerint a másodfokú bíróság által alkalmazott joghátrány arányban áll a cselekmény tárgyi súlyával és a vádlott bűnösségének fokával, ezért annak enyhítésére lehetőség nincs.

Mindezek alapján a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a Fővárosi Bíróság határozatának helybenhagyását indítványozta.

A bejelentett fellebbezés nem vezetett eredményre.

A Fővárosi Ítéltábla a vádlotti és védői fellebbezés folytán a másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást a Be. 387.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy mind az első, mind pedig a másodfokú bíróság a perrendi szabályokat maradéktalanul betartotta, az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat lényegében hiánytalanul feltárta, azokat egyenként és összességében is logikusan értékelte, mérlegelte.

Megállapítható, hogy a tényből tényre történő következtetései is helyesek voltak.

Az elsőfokú bíróság a csalás tekintetében arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott által a cselekményével okozott kár értéke a kettő millió forintot nem érte el, ezért a cselekmény helyes minősítése a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő csalás büntette.

E cselekménynek azonban három évig terjedhető szabadságvesztés a büntetési tétele. Ezzel szemben az ügyben a nyomozást 2004. december 13. napján

rendelték el, és a vádlottal a megalapozott gyanút 2005. február 22. napján közölték.

Ugyanakkor a csalás tárgyát képező cselekmény elkövetésének az időpontja 2001. szeptember 7. napja. Ekként tehát az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a cselekmény elkövetésétől számítva a három év eltelt, amely a Btk. 33.§ (1) bekezdés, illetve 35.§ (1) bekezdése szerint szükségszerűen annak megállapítását eredményezi, hogy a cselekmény büntethetősége elévült.

Ezért az elsőfokú bíróság a Be. 332.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárást a csalás büntette miatt megszüntette.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet tényállását részben helyesbítette, részben kiegészítette, nem csak a vádlott előéletére, hanem a történeti tényállásra vonatkozóan is.

A másodfokú bíróság által helyesbített, illetve kiegészített tényállásból a csalás büntette tekintetében a Fővárosi Bíróság az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi álláspontra helyezkedett.

A másodfokú határozatban kifejtettek szerint a vádlott és a lízingbeadó között kétoldalú szerződés jött létre, az abban meghatározott tárgyak értékére és a fizetési feltételekre vonatkozóan is. A lízingelt ingóságok szabadáras termékek, amelyeknél a szerződési szabadság és annak betartása érvényesül. Ezért a Fővárosi Bíróság álláspontja szerint a vádlott és a sértett között létrejött és mindkettőjük által aláírt szerződés, amelyet utóbb a vádlottra nézve kedvezően módosítottak is, mindenképpen irányadó és kötelező, ez a szerződés pedig kettő millió forintot meghaladó összegre vonatkozik.

Ennek megfelelően azonban a vádirat szerinti minősítés a helyes a csalási cselekmény tekintetében, amely bűncselekménynek a büntetési tétele is magasabb. Erre figyelemmel nem állapítható meg a cselekmény elévülése, hanem ezzel szemben a vádlott bűnösségének a másodfokú bíróság által történő kimondására és halmazati büntetés kiszabására került sor.

A fenti kiegészítések ellenére a harmadfokú bíróság az első- és a másodfokú bíróság által megállapított tényállást a Be. 388.§ (2) bekezdésére tekintettel szükségesnek tartotta az alábbiak szerint kiegészíteni, illetve pontosítani.

Az elsőfokú ítélet 2. oldalának 3. bekezdésének első mondatát azzal egészíti ki, hogy a lízingszerződés száma 67/2001. (nyomozati iratok 29. oldal).

Az elsőfokú ítélet 2. oldal 3. bekezdésének első mondata után a következő mondatot illeszti be. A lízingszerződésben kikötötték, hogy kettő havi fizetési elmaradás esetén a tárgyak elszállíthatók, a fizetési késedelem pedig 30 %-os késedelmi kamatot von maga után (nyomozati iratok 35. oldal).

Az elsőfokú ítélet 2. oldal 3. bekezdésének harmadik mondatát azzal egészíti ki, hogy a szerződés módosításakor az önrész összegét 525.662 Ft-ra mérsékelték, a fennmaradó 1.487.325 Ft-ra, valamint a 600.677 Ft kamatra vonatkozóan olyan megállapodás született, hogy azt a vádlottnak 36 hónap alatt havi 58.000 Ft-os részletekkel kell megfizetnie.

Ugyancsak az elsőfokú ítélet 2. oldalának 5. bekezdését a harmadfokú bíróság azzal kiegészíti, hogy a Lízing és az Rt. 2001. november 6. napján szólította fel a Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-t, hogy az önrész és az addig esedékessé vált lízingdíj törlesztő részleteit, valamint annak kamatait fizesse meg. Ellenkező esetben kilátásba helyezte a szerződés felmondását.

Ezt a felszólítást egy újabb felszólítás követte 2001. november 21. napján (a kiegészítés a választott bírósági határozat 2. oldalán írtakon alapszik, amely határozat 2004. április 30. napján kelt).

A másodfokú határozat 2. oldal 5. bekezdése után a következőket illeszti be. Az APEH a Kft. ügyében 1999. januártól 2004. szeptember 22. napjáig terjedő időszakra vonatkozóan tevékenységet záró ellenőrzést végzett. Az adóhatóság a vizsgálatot iratanyagok hiányában folytatta le. Megállapítható, hogy iratok egyéb vizsgálat céljából sem kerültek lefoglalásra.

Az ítélet tábla a Fővárosi Bíróság ítéletének 2. oldal 6. bekezdés első mondatát akként pontosítja, hogy a vádlott 1997. december 31. napjától volt ügyvezető.

Az elsőfokú ítélet 2. oldalának 6. bekezdését a Fővárosi Ítélet tábla akként pontosítja, hogy a cég felszámolását elrendelő határozat száma helyesen 20.Fpk.01-2003-003482/6. volt.

Az ekként kiegészített ítéleti tényállás már minden tekintetben helyes, maradéktalanul megfelel az iratok tartalmának, ezért a Be. 388.§ (1) bekezdése alapján irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

A harmadfokú bíróság a bizonyítékok értékelése körében megállapította, hogy törvényesen járt el a tényállás 1. pontjában írtakra vonatkozóan az elsőfokú bíróság akkor, amikor a vádlott védekezésével szemben tanú1., tanú2, tanú3. és tanú4. tanúk vallomását fogadta el.

Mérlegelő tevékenységével, a bizonyítékok értékelése során tett megállapításaival a harmadfokú bíróság ugyancsak egyetértett.

E körben a bizonyítékok értékelése csak annyiban egészítendő ki, hogy a vádlottat a lízingbe adó cég két alkalommal is felszólította, hogy az önrészt és a törlesztő részleteket fizesse meg, egyben kilátásba helyezte a szerződés felmondását is. Ennek ellenére a vádlott a fizetési kötelezettségének nem tett eleget.

Az eljárás adataiból a harmadfokú bíróság álláspontja szerint mind az első, mind pedig a másodfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott szándékára. Törvényesen rögzítette mindkét bíróság, hogy a vádlott fizetési kötelezettségeinek elmulasztásából, az anyagi helyzetéből és a lízingelt tárgyak utólagos eltűnéséből következtetésként azt lehet megállapítani, hogy a vádlottnak már a lízingszerződés megkötésekor sem állt szándékában a részletek kiegyenlítése, de erre az anyagi helyzete, jelentős mértékű adósságai miatt lehetősége sem volt.

Egyetértett a harmadfokú bíróság a megyei bíróság azon megállapításával is, hogy az okozott kár összege a lízingszerződésben feltüntetett összeg a 25 %-os áfával terhelve összesen 2.012.987 Ft.

Ekként pedig szükségtelen volt az igazságügyi szakértő igénybe vétele az elsőfokú bíróság részéről, hiszen a szakértő becsléssel állapította meg az értékeket. Megjegyzendő, hogy a 21. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben a szakértő úgy nyilatkozott, hogy a 1.646.457 Ft alatt a nettó kiskereskedelmi értéket kell érteni, amelyhez még hozzá kell adni a 25 %-os áfát. Az áfával növelt összeg pedig 2.085.021 Ft (21. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldala).

Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a lízingszerződés megkötésekor a lízingbe adó cég már eleve a beszerzési érték 60 %-át számolta el és helyt adott a vádlott minőségi kifogásainak is a tárgyak értékét illetően.

A 2. tényállási ponttal kapcsolatosan is cáfolta a vádlotti védekezést tanú5. és tanú6. tanúk vallomása, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok.

Az első és a másodfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenysége a harmadfokú bíróság álláspontja szerint minden tekintetben törvényes, megfelel az iratok tartalmának, helytállóak a levont ténybeli következtetések, így e körben ezzel a tevékenységgel a harmadfokú bíróság is egyetértett.

Hangsúlyozza ugyanakkor az ítéletábra, hogy az APEH válasza egyértelműen cáfolja azt a vádlotti védekezést, amely szerint az iratokat azért nem tudták a felszámoló rendelkezésére bocsátani, mert azok le voltak foglalva. Ennek egyértelmű cáfolata megtalálható az iratok között, így ez a védekezés nem foghatott helyt.

Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállásból okszerűen és törvényesen következtetett a vádlott bűnösségére a 2. tényállási pontban írt cselekmény tekintetében és e körben törvényes volt a cselekmény minősítése is.

Megállapította az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta a cselekmény minősítésekor a Btk. 2.§-át, tekintettel arra, hogy a cselekmény elbírálásakor hatályos törvényi rendelkezések a vádlott számára kedvezőbbek.

Ugyanakkor megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság tévesen szüntette meg az eljárást elévülés címén a tényállás 1. pontjában írt cselekmény vonatkozásában. E körben a Fővárosi Ítéltábla a másodfokú bíróság jogi álláspontját osztotta és erre vonatkozóan a másodfokú határozatban írtakkal minden tekintetben maradéktalanul egyet is ért.

Hangsúlyozandó, hogy a csalási cselekmény tekintetében a kár összepszerűségét illetően irányadónak a szerződésben foglalt értéket kell tekinteni. Ugyanakkor utal a bíróság arra is, hogy az irányadó kár összegébe az áfa összege is minden esetben beletartozik (BH 2001.355.).

Erre figyelemmel a cselekményt helyesen minősítette a másodfokú bíróság a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő és büntetendő csalás büntettének, melynek büntetési tétele egy évtől öt évig terjed.

A büntetés kiszabása körében a másodfokú bíróság pontosította az enyhítő és súlyosító körülmények körét, amellyel a Fővárosi Ítéltábla is egyetértett. Az enyhítő körülmények annyiban szorulnak további kiegészítésre, hogy az okozott kár összege alig haladja meg a minősítéshez megkívánt értékhatárt.

Az alkalmazott joghátrányt a Fővárosi Ítéltábla az elkövetett cselekménnyel, annak tárgyi súlyával és a vádlott bűnösségi fokával is arányban állónak tartotta, amely alkalmas a büntetési célok elérésére is. E büntetésnek az enyhítése nem indokolt.

Az ítéltábla azt is megállapította, hogy az elsőfokú bíróság törvényesen rendelkezett a járulékos kérdésekre vonatkozóan is.

Összességében ezért a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság határozatát a Be. 397.§-a alapján helybenhagyta.

Budapest, 2011. év március hó 11. napján

Máziné Dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr. Halász Irén sk.
előadó bíró

Zólyominé dr. Törő Erzsébet sk.
bíró

A Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 26.Bf.I.5213/2010/5. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.152/2010/5. számú végzése folytán 2011. év március hó 11. napján jogerőre emelkedett és a szabadságvesztés kivételével végrehajtható.

Budapest, 2011. év március hó 11. napján

Máziné Dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő